

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE NEGE

naziv **STERILIZACIJA S PARO (AVTOKLAVIRANJE)**

koda **20.02**

Ključne besede: **medicinski pripomočki, čiščenje, razkuževanje, sterilizacija**

Namen aktivnosti: **Uničiti vegetativne in sporogene oblike mikroorganizmov in doseči sterilnost materiala**

Potrebni pripomočki:

- vakuumski parni sterilizator
- ovojnine
- pripomočki za kontrolo parne sterilizacije: B&D testi, zunanji procesni indikatorji, kemični indikator z več parametri, polnitveni integratorji – emulator, laboratorijsko pripravljene spore standardnih sevov *Bacillus stearothermophilus* in *Bacillus subtilis*

Predvideni čas izvajanja protokola (aktivnosti): **60-80 minut**

Skrbnik protokola aktivnosti zdravstvene nege:

Sekcija MS in ZT v sterilizaciji

Potrebno število oseb za izvedbo aktivnosti:

1

odgovorna oseba protokola:

Andreja Žagar

Aktivnost ZBN lahko izvede:

		omejitve, pripombe
Bolničar	NE	
tehnik zdravstvene nege	DA	
diplomirana medicinska sestra	DA	
diplomirana babica	DA	
študent, pripravnik	DA	<i>pod nadzorom mentorja izvaja čiščenje, razvrščanje, pakiranje instrumentov in polnjenje košar</i>

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE NEGE

Izvedba aktivnosti zdravstvene nege:

1.	V skladu s tehničnimi navodili proizvajalca stroja opravimo ogrevanje parnega sterilizatorja
2.	Opravimo B&D testni s katerim preverimo delovanje mehaničnih funkcij parnega sterilizatorja ob delovanju vakuumske črpalke
3.	Optimalno napolnimo komoro parnega sterilizatorja
4.	Medicinske pripomočke za večkratno uporabo pakirane v ustrezni ovojini enakomerno in stabilno naložimo na zgornjo in spodnjo polico polnitvenega vozička
5.	V vsako polnitev parnega sterilizatorja damo kemično kontrolo uspešnosti sterilizacije
6.	Pravilno naložen polnitveni voziček uvedemo v parni sterilizator in preverimo, da se material ne dotika sten komore parnega sterilizatorja in zapremo vrata.
7.	Izberemo primeren sterilizacijski cikel: 134°C 05-10 minut ali 121°C 15-20 minut
8.	Med procesom sterilizacije izvajamo fizikalno kontrolo
9.	Po opravljeni parni sterilizaciji preverimo uspešnost sterilizacije
10.	Steriliziran material hladimo 10 minut v odprtem sterilizatorju ali 20 minut na sušilnih policah
11.	DOKUMENTIRANJE: Izvajalec izpolni testno polo: številka parnega sterilizatorja, datum, program, podpis ter testno polo vloži v mapo za dokumentacijo. Hranimo jo 5 let. Rezultat testa zabeležimo tudi v dokumentacijo »Tehnični nadzor delovanja avtoklava« in »Protokol«.

opombe:

<i>Šele po uspešno opravljenim B&D testom – enakomerna obarvanost v spremembo barve, ki je zapisana v navodilih proizvajalca testnega paketa → nadaljujemo s prvo polnitvijo parnega sterilizatorja z materialom.</i>
<i>Pravilno napolnjena komora parnega sterilizatorja omogoča ustrezno prehajanje pare do poroznih materialov v sterilizacijskih paketih.</i>
<i>Na gornjo polico navpično naložimo medicinske pripomočke pakirane v rokavih ali folijah, na spodnjo polico vodoravno naložimo mreže in zabojnike z inštrumenti.</i>
<i>Polnitveni kemični emulator</i>
<i>Komoro napolnimo največ do 80% prostornine parnega sterilizatorja.</i>
<i>S pravilno izbiro ciklusa preprečimo okvare ali deformacije na reprocessiranih medicinskih pripomočkih med sterilizacijo.</i>
<i>S fizikalno kontrolo nadziramo temperaturo, tlak in čas sterilizacije.</i>
<i>o uspešno opravljeni sterilizaciji govorimo kadar so vse kontrole uspešno opravljene</i>
<i>preprečiti nastanek kondenza in posledične kontaminacije steriliziranega materiala</i>
<i>Dokumentiranje na področju dela v sterilizaciji se izvaja natančno zaradi zagotavljanja procesa sledljivosti in vpogleda v proces obdelave medicinskih pripomočkov, ki jih steriliziramo</i>

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE NEGE

Opombe, omejitve protokola:

- S sterilizacijo smemo pričeti po uspešno opravljen B&D testu
- Seti z inštrumenti ne smejo presegati teže 8 - 10 kg bruto

Temeljna literatura:

- Evropski standard: SIST EN 17665, povzeto po British Standards Institution / 56 pages ISBN: 9780580558375-2:2009.
- Evropski standard: SIST EN 11138, Sterilization of health care products. Biological indicators. Biological indicators for dry heat sterilization processes BS EN ISO 11138-4:2006.
- SIST EN 13060:2005 - Mali parni sterilizatorji
- SIST EN ISO 17665-1:2006 (v preteklosti EN 554, ISO 11134 in ISO 13683) Sterilizacija izdelkov za zdravstveno nego – Vlažna toplota – 1. del: Zahteve za razvoj, validacijo in rutinsko kontrolo sterilizacijskih postopkov za medicinske pripomočke (ISO 17665-1:2006)

	organ, ki izdaja sklep o ustreznosti:	številka sklepa:	datum:	odgovorna oseba:
sklep skrbnika nacionalnega protokola	Sekcija MS in ZT v sterilizaciji	KOR3/3	01.12.2014	<i>Andreja Žagar</i>
I. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Delovna skupina za protokole aktivnosti ZBN	1/14	02.04.2014	<i>Majda Oštir</i>
II. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Upravni odbor Zbornice Zveze	255/17	11.09.2013	<i>Darinka Klemenc</i>
III. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego pri MZ	06a/89-2013	12.12.2013	<i>Zdenka Kramar</i>

Dokument objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze dne **08.12.2014**

Nacionalni protokol se uporablja najmanj do: **07.12.2016**